

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, одликовати:

Орденом Св. Саве
ЧЕТВРТОГ СТЕПЕНА:

Живојина А. Лазића, члана Управе вароши Београда.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 23. фебруара 1911. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, поставити:

за лекара среза нишавског Д-р. Јована Ј. Панајотовића, лекара среза белоцаланачког и бившег питомца среза нишавског;

за лекара среза крајинског Д-р. Живана Марковића, лекара среза моравског, округа нишког; и

за лекара среза моравског, округа нишког, Радисава Јаковљевића, бившег средског лекара, — сву тројицу по молби.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела 18. фебруара 1911. године, у Београду.

РАСПИС

свима окружним начелствима
и Управи града Београда.

Поједини наши поданици, коју путују у иностранство, одлазе из Србије не поевши са собом никакве исправе ради идентификовања своје личности и утврђивања свога поданства и принадлежности, те тиме излажу себе разним неприликама.

Ма да власти не траже пасоше при прелазу границе за А.-Угарску, ипак наши поданици треба да носе са собом исправе за идентификовање своје личности, како би те исправе могли употребити на случај,

да дођу у какве непредвиђене неприлике, као што су: разбољевање, остајање без средстава за живот, потреба за репатрирање, тражење помоћи од власти и друго.

Нека начелство — Управа — о овоме извештава наше поданике, који путују у иностранство.

ПБр. 2766.
11. фебруара 1911. год.
у Београду.

Заступник
Министра Унутрашњих Дела,
Министар финансија,

Стој. М. Протић с. р.

РАСПИС

свима окружним начелствима, Управи града Београда и команданту полицијске жандармерије.

Многи командири одредске жандармерије обраћају се својим представкама преко окружних начелника својих, а неки и непосредно команданту жандармерије, противно прописима чл. 18, 19 и 20 уредбе о окруж. жандармерији у којима траже одобрење: да бар једанпут у три месеца (а ваљевски једанпут у два месеца), обиђу све жандарме распоређене на службу у округу ради прегледа (смотре) оружја и остале спреме код жандарма и ради давања упуштава за правилно вршење њихове службе. Па како и ова и друга службена путовања одредских командири изазивају издатке из државне касе на дневнице и путне трошкове (километражу), то се она морају и подешавати у границама буџетских кредита одређених на исплату ових путних трошкова, о чему морам да водим строга рачуна у првом реду ја, као одговорни наредбодавац првог степена (чл. 57, 58, 59 и 60 закона о државном рачунободству). На дневнице и путне трошкове командири жандармериских одреда за сва службена путовања њихова државним буџетом расхода за 1910. год. — по парт. 105. позиц. 4. — одобрен је кредит од дин. 10.000, па је толико предвиђено и у предлогу држав. буџета ра-

схода за ову — 1911. — год. Међутим сам командир ваљевског жандармериског одреда, позивајући се на наређење команданта жандармерије од 28. децембра прош. год. ПОВ. Бр. 348, тражи да путује по округу 6 пута годишње — само ради прегледа жандарма — с тим, да му за свако овако путовање припада на име дневнице и километраже по дин. 350; а то би за 6 оваких путовања — за 1 годину — изнело укупно динара 2100. Ако би сваки одредски командир овако и оволико путовао, онда би на 17 командири имало да се изда годишње за дневницу и километражу — само ради смотре жандарма — укупно дин. 35.700, дакле 3 $\frac{1}{2}$ пута више по што износи годишњи буџетски кредит за сва њихова службена путовања. У том случају за потере и и друга хитна и неодложна службена путовања њихова не би било ни једног динара кредита. Међутим нити има буџетске могућности да се задовоље оваки захтеви одредских командири, нити то захтева стварна потреба службе.

Службена путовања командири жандармериских одреда по потреби чисто полицијске службе, према важности својој, деле се у две врсте: на прво место долазе хитна и неодложна службена путовања, као што су потере, гоњење злочинаца и томе слично, по наређењима окружних начелника, а на друго место долазе службена путовања, која нису хитне природе и неминовна, а у ову врсту долазе путовања ради смотре жандарма и томе слично.

Буџетски кредит одређен за службена путовања одредских командири има да се употреби у првом реду на путовања из прве врсте, која су хитна и неодложна и за која окружни начелници нису дужни да траже претходно одобрење Министра. Тек иза тога долазе службена путовања друге врсте, која нису хитна и неминовна и која се могу чинити само у границама буџетске могућности зато, у колико овај буџет. кредит није утрошен и ангажован за службена путовања прве врсте, и због чега се за ова путовања друге врсте мора увек тражити претходно одобрење Министра Унутрашњих Дела.

Сем овога стварна потреба службе не захтева да командири жандармерских одреда морају увек путовати по округу само ради прегледа оружја и друге спреме код жандарма и ради упућивања ових на правилно вршење службе, кад ова путовања тако скупо стају и кад немају подлоге у буџет. кредиту за њих. Смотру над жандармима у округу и упућивање њихово на правилно вршење службе командири одреда могу вршити и делимичним позивањем — на партије — жандарма у место свога редовног борављења, кад год то стање јавне безбедности у округу и друге прилике дозвољавају, и кад по другим службеним пословима путују по округу. Од умешности, добре воље и енергије командира зависи у главном могућност да се и на овакав начин постигне повољан успех, који се од смотре над жандармима и од упућивања њиховог на правилно вршење дужности очекује, а без икакве штете по службу, коју жандарми имају да врше.

Сем овога и начелници окружни и начелници срески, којима су жандарми на службу дати, имају дужност да их редовно упућују на правилно вршење службе (чл. 18 и 20 уредбе о окруж. жандарм.), те је у овом погледу ова дужност одредских командира знатно олакшана.

На основи свега напред изложеног и чл. 10. закона о жандармерији — у вези чл. 1 уредбе о окружној жандармерији — нашао сам за потребно да овим расписом, у ниже изложеним тачкама, регулишем службена путовања командира жандармерских одреда и жандарма по пословима и потреби полицијске службе.

1. У свима хитним и неодложним случајевима, као што су губење, гоњење злочинаца, обезбеђење друмова, поља, села и вароши од појављених зликоваца, угушивања метежа и напада, угушивање пожара, спасавање од поплава и у свима сличним случајевима начелници окружни ће, по свом нахођењу и без мог претходног одобрења, наређивати да командири одреда са потребним бројем жандарма отпутују одмах онамо где је потреба и изврше своју дужност, а мене ће о томе одмах телеграмом (отвореним или у шифри) извештавати и очекивати наређења и упутства за даљи рад;

2. У свима другим случајевима, који нису хитне природе, командири жандарм. одреда вршиће службена путовања по округу само по мом претходном одобрењу, јер им иначе нећу признавати рачуне о путним трошковима; представке своје за оваква путовања командири ће чинити само преко својих окружних начелника, приложив уз представку и маршруту своју са прорачуном о дневницама и километражи за предложено путовање; овакве представке окружни начелници слаће мени са својом оценом и мишљењем;

3. За путовања службена, која командири одреда чине при премештајима и по пословима, који не долазе у ред полицијске службе, већ се врше по наредбама војне власти, командири одреда не примају накнаду из кредита буџетских овога Министарства, већ из кредита

Министарства Војног (парт. 256. држ. буџета расхода за 1910. год.);

4. Жандарми окружне (одредске) жандармерије немају права на засебну накнаду путних трошкова при вршењу своје службе зато, што они сви накнаду примају редовно као сталан додаток уз плату (чл. 6 и 7 уредбе о окружној жандармерији);

5. Жандарми полицијске жандармерије, пошто немају редовног додатка уз плату на путне трошкове, имају право на накнаду ових по чл. 21. закона о жандармерији, кад год врше полицијску службу ван места своје редовне дужности, за што се уноси потребан кредит у државни буџет (парт. 105 поз. 2 државног буџета расхода за 1910. год.); и

6. С обзиром на законске прописе изложене у тач. 4. и 5 овог расписа командант жандармерије никад, без стварне потребе и нужде и без мог претходног одобрења, не треба да одређује официре и жандарме из полицијске жандармерије на вршење полицијске службе ван Београда, кад год се на такву службу могу употребити официри и жандарми из маког одреда окружне жандармерије. Само у изванредним случајевима и по довољно образложеном предлогу команданта жандармерије моћи ћу да одобрим употребу полицијске жандармерије на полицијску службу ван Београда.

Препоручујем начелству — Управи — команданту — да се од сада у погледу службених путовања командира одреда и жандарма управљају по овом распису, који ће начелство саопштити и командиру одреда а командант подручним му официрима у Београду на знање и управљање.

Бр. 1176.

17. фебруара 1911. год.
Београд.

Заступник
Министра Унутрашњих Дела,
Министар финансија,
Стој. М. Протић с. р.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА

у месецу јануару 1911. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава и Управе града Београда, у току месеца јануара ове године извршено је у Србији:

1. Убивања	14
2. Детоубиства	5
3. Нехотичних убивања	2
4. Покушаја убивања	25
5. Разбојништва	5
6. Тешких телесних повреда	13
7. Паљевина	31
8. Опасних крађа	123
9. Злонамерних поништаја туђих ствари	7 ¹⁾

¹⁾ У јануару месецу 1910. г. дела ових било је:

1. Убивања	23
2. Детоубиства	5
3. Нехотичних убивања	3
4. Покушаја убивања	27

Од изложених дела пронађено је:

Убивања	13	или	92·80%
Детоубиства	4	»	80 %
Нехотичних убивања	2	»	100 %
Покушаја убивања	25	»	100 %
Разбојништва	5	»	100 %
Тешких тел. повреда	13	»	100 %
Паљевина	1	»	3·20%
Опасних крађа	65	»	52·80%
Злонамер. поништаја туђих ствари	1	»	14·20%

Највећи број убивања извршен је помоћу *ватреног оружја* (6), затим помоћу *оштрог оруђа* (5), и *тупог* (3), а узроци њиховом извршењу леже: у *међусобној свађи* за 10 случајева, у *освети* за 3, а за 1 случај узрок је *непознат*.

Посматрана према местима, изложена убивања извршена су: у срезу грочанском 2, и по 1 у срезовима: врачарском, оба колубарска, посавском округа београдског, крагујевачком, поречком, белчићком, параћинском, јадранском, млавском, подунавском (непронађено), и трнавском.

Детоубиства извршена су по 1 у срезовима: сврљишком (непронађено), пожаревачком, млавском, црногорском и у вароши Београду.

Нехотична убивања извршена су по 1 у срезовима: љубићском и жичком.

Покушаји убивања извршени су: у срезу параћинском 4, у срезу звишком 3, у срезу крагујевачком 2, у срезу прокувачком 2 и по 1 у срезовима: колубарском округа београдског, посавском округа ваљевског, масурићком, гужанском, лепеничком, брзопаланачком, ресавском, белоаланачком, подунавском, зајечарском, добричком, црногорском, владиборском и жичком.

Узроци овим делима већином леже у међусобној свађи и освети.

Разбојништва су извршена по 1 у срезовима: ваљевском, звишком, подунавском, трнавском и у вароши Београду.

Тешке телесне повреде извршене су: у срезу звишком 2 и по 1 у срезовима: тамнавском, посавском округа ваљевског, јабланичком, ражањском, левачком, белчићком, сврљишком, нишком, голубачком, косаничком и у вароши Београду.

Паљевине су извршене: у срезу нишавском 4, у срезу ресавском 3, у срезу брзопаланачком 2, у срезу трстеничком 2, у срезу хомољском 2, у срезу звишком 2, у срезу прокувачком 2 и по 1 у срезовима: космајском, грочанском, крагујевачком, кључком, параћинском (пронађена), алексиначком, лужничком, моравском округа пожаревачког, орашком, подунавском, зајечарском, добричком, драгачевском и у вароши Неготину.

Вредност свих ових паљевина износи око 5.300 динара.

5. Разбојништва	5
6. Силована	7
7. Тешких телесних повреда	45
9. Паљевина	45
8. Опасних крађа	182
10. Злонамерних поништаја туђих ствари	18

СТРУЧНИ ДЕО

О ПРОДАЈИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА СУДСКИХ

(СВРШЕТАК)¹⁾

Дуг се дели, међу солидарним дужницима, на подједнаке делове, зато што се узима да је сваки од њега подједнако и користи имао, а принцип је да нико није дужан платити оно што није примио. Али, може бити и друкчије, то јест може један солидаран дужник сносити, и у својим односима са осталим садужницима, више или мање него други, а то ће специјално бити онда ако је он, од дуга, узео више или мање него други садужници. Напослетку, може бити и то да само један од солидарних дужника сноси, дефинитивно, цео дуг, а то ће бити онда ако се је овим само он користио. Овај последњи случај бива, на име, тада када се, у виду солидарне обавезе, пружа повериоцима јемство, гаранција, за исплату дуга: уз дужника се, према повериоцу, обавезује солидарно још једно или више лица²⁾. Разуме се да, у том случају, главни дужник, када исплати дуг повериоцу, не може, према осталим солидарним дужницима, који су били само његови јемци, вршити некакав рекурс, као год што он мора, ако би који од тих његових јемаца измирио повериоца, њему накнадити све оно што је он овоме дао, нити ту може бити говора о каквој деоби дуга међу солидарним дужницима.

Сличан случај имамо и код јавне продаје, специјално онда када први или други купац исплати повериоцима ону диференцију у ценама између друге и треће лицитације. Тај факат што су та два купца солидарно одговорна повериоцима (односно дужнику) за ту диференцију ни најмање не значи да се та диференција има између њих двојице да подели, тако да, дефинитивно, један сноси једну а други другу половину. Напротив, овде имамо, као што смо и горе казали, случај када се солидарни дуг не дели међу дужнике, већ где цео дуг само један од њих сноси дефинитивно.

Диференцију у цени између друге и треће продаје има да сноси, дефинитивно, само други купац, из чега излази да, ако је он заиста ту диференцију повериоцима (односно дужнику) и исплатио, он нема права, због тога, ни на какав регрес против првога купца, пошто је он, плаћајући ту диференцију, платио само свој лични дуг. И, обрнуто, ако би ту диференцију изравнао први купац, он има право тражити од другог купца да му је он целу накнади, будући је он, први купац, исплатио његов, другог купца, лични дуг.

Нема спора да је тако. Јер, ако, у односима првога купца и поверилаца (ду-

ничком округа смедеревског, добричком, златиборском (пронађена), пригорском и у варошима: Ђуприји и Зајечару.

Вредност свих ових крађа износи око 23.300 динара.

Злонамерних поништаја туђих ствари било је по 1 у срезovima: масуричком, гужанском, лепеничком, неготинском, прокупачком, драгачевском, и у вароши Ваљево (пронађен).

Вредност свих уништених ствари износи око 900 динара.

Поред изложених дела у току месеца јануара ове године извршено је у Србији и 11 самоубиства и то: у срезу јадранском 2, у вароши Београду 2 и по 1 у срезovima: јабланичком, дужничком, млавском, прокупачком, рачанском, драгачевском, и у вароши Ваљево.

Ова самоубиства извршена су: *ватреним оружјем 5, вешањем 4, оштрим оруђем 1, и тровањем 1, а узроци њиховом извршењу леже: у болести за 3 случајева, у рђавом материјалном стању за 2, у душевном растројству за 2, у страху од казне за 1, у грижи савести за 1, у ицијанству за 1, и у рђавом домаћем животу за 1.*

Покушаји самоубиства извршени су у вароши Београду 4, сви тровањем, а узроци за 2 случаја свађа, и по 1 честољубље и болест.

Општи преглед до сад изложених дела овакав је:

Техућа број	О К Р У З И	УБИСТВА											
		Убиства	Детоубиства	Нехотична убиства	Покушаји убиства	Разбојништва	Слована	Тешке телесне повреде	Паљеvine	Опасне крађе	Злонамерни поништаји туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	3	—	—	1	—	—	—	2	7	—	—	—
2	« ваљевски	1	—	—	1	1	—	2	—	9	1	1	—
3	« врањски	—	—	—	1	—	—	1	—	7	1	1	—
4	« крагујевачки	1	—	—	4	—	—	—	1	7	2	—	—
5	« крајински	1	—	—	1	—	—	—	4	17	1	—	—
6	« крушевачки	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	—
7	« моравски	2	—	—	5	—	—	2	4	9	—	—	—
8	« нишки	—	1	—	—	—	—	2	1	6	—	—	—
9	« пиротски	—	—	—	1	—	—	—	5	2	—	1	—
10	« подрински	1	—	—	—	—	—	—	—	13	—	2	—
11	» пожаревачки	1	2	—	3	1	—	3	5	9	—	1	—
12	« руднички	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	« смедеревски	1	—	—	1	1	—	—	2	6	—	—	—
14	« тимочки	—	—	—	1	—	—	—	1	5	—	—	—
15	« топлички	—	—	—	3	—	—	1	3	3	1	1	—
16	« ужички	2	1	—	2	—	—	—	—	2	—	1	—
17	« чачански	1	—	1	1	1	—	—	1	3	1	1	—
18	Управе града Београда	—	1	—	—	1	—	1	—	15	—	2	4
	Свега:	14	5	2	25	5	—	13	31	123	7	11	4

Из канцеларије Антропометријско-Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела, 22. фебруара 1911. године АБр. 343, у Београду.

¹⁾ Погрешно је, у прошлом броју стављено, при крају овога чланка, «наставиће се», место: «свршиће се», што се овим исправља. *Уред.*

²⁾ В. Lacantinerie, *op. cit.*, II, p. 692., Fischer und Henle, *op. cit.*, S. 225 à 230.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

О УВРЕДИ И КЛЕВЕТИ

Др. Томе Живановића

(НАСТАВАК)

Неки схватају међутим „дело“ („Tätlichkeit“) као телесно дејствовање на извесно лице¹⁾. Зато је према њима потребан додир тела. Очигледно је, да је ово гледиште на штету добра части. Кад А замами руком на Б да би га ошамарио, и буде спречен, несумњиво је, да је тиме изјавио непоштовање лица Б, а то је дозвољно за увреду.

У § 185 немачког к. з. увреда „делом“ учињена сматра се као квалификована увреда, те је већа казна прописана. Наш законодавац не чини међутим разлику међу средствима, којима је увреда извршена, али је несумњиво, да извршење „делом“ треба служити као *отежљива* околност.

Б. Омаловажавање.

Изјава је *омаловажавајућа*, кад се састоји у потцењивању или порицању (непосредном или посредном) једне од оних вредности, које сачињавају част. На име, као што је већ речено, свакој од вредности, које сачињавају част једног лица, одговара у истој мери *уважење*, које дотично лице има на основу те вредности. Према томе кад се потцењује или пориче једна од тих вредности, тим самим се потцењује одн. пориче и *важење*, које њој одговара, *важење* н. пр. у моралном погледу, ако је то морална вредност, другим речима тим самим се омаловажава лице, чија је част у питању. Тако било би омаловажавајуће изјаве, кад би А рекао у писму лицу Б, да није довољно моралан човек (потцењивање моралне вредности), или да је неморалан (порицање моралне вредности), или да је идиот.

Потцењивање одн. порицање вредности у питању (другим речима изјава омаловажавања) може бити или *непосредно* или *посредно*. Оно је непосредно, кад се изјавом *изрично* потцењује или пориче *ова* или *она* вредност. Ово би био случај, кад би н. пр. А рекао лицу Б, да је неморалан или врло мало моралан човек, или да је невоспитан, бескарактеран, непоштен, или да је човек неприродних полних нагона. Оно је пак посредно кад се у изјави само *прећутно* пориче ова или она вредност, другим речима, кад је она таква, да се из ње само путем закључивања изводи порицање одн. потцењивање извесне вредности. Ово би био пре свега случај, кад би А рекао лицу Б, да је подлац, улизица, кукавица, дивљак, педераст, да пати од те и те венеричне болести, да је извршио силовање, да је украо извесну ствар, да је бракомник итд. То би даље био случај, кад би А љушио или ошамарио лице Б, или кад би га опсовао, карикирао, или кад би се према њему непристојно понашао (уштиную извесну женску, н. пр., или јој намигнуо) или се с њоме грубо шалио итд.

¹⁾ Тако *Otshausen* § 94, 2, § 185, 9; *Binding* 1 171; *Hälschner* 2 765.

Као што се види из првог случаја прећутног потцењивања одн. порицања извесне вредности, увреда се може састојати и у навођењу чињеница или дела, дакле у једној од оних радњи, којима се извршује клевета (в. клевета). Питање се према томе појављује, чиме се разликује увреда од клевете. Да би се на ово питање одговорило, треба разликовати пре свега између увреде и клевете по к. з. и увреде и клевете нанете путем штампе, за тим између тврђења чињеница и дела у присуству само оног лица, коме се оне приписују и тврђења истих у присуству трећег лица:

1^о К. З. — Према к. з. изношење чињеница не може бити клевета, већ само изношење дела. Према томе изношење чињеница, које нису, „дела“, биће увек увреда наравно под условом, да се тиме изражава омаловажавање (н. пр. тврђење да је А дивљак). Што се тиче изношења дела, оно ће бити искључиво увреда пре свега онда, кад је дело, истинито, (кад би А казао лицу Б у једном друштву, да је живео с том и том девојком, а ово је истинито), за тим и онда, кад је оно неистинито, али је саопштено *једино* ономе, *чије је дело* (кад би н. пр. А казао лицу Б на само, да му је украо извесну ствар). У противном случају т. ј. кад је дело неистинито, ако је изношење извршено пред другим којим лицем, може бити само клевете, евентуално и увреде, јер се онда поглавито ствара подлога код трећих лица за „мржњу“ и „презарење“ (§ 210 к. з.) а евентуално само узгред изјављује омаловажавање од стране оног, који чини изјаву.

2^о Зак. о шт. — Према овом закону изношење како дела тако и *чињеница* може бити клевета (чл. 22). Ово изношење би могло бити увреда само онда, кад су „дело“ и „чињеница“ *истичити*, јер је за клевету потребна неистинитост истих. Тако могло би бити увреде, кад би А назвао у једном новинарском чланку лице Б педерастом, и он је то у ствари, или кад би га назвао лоповом, и он је истина био осуђиван за крађе. Међутим према чл. 22. зак. о штампи у овим случајевима не би никад могло бити увреде, јер према њему увреда постоји онда, „када се погрдним или непристојним изразима вређа част неке личности или правног лица (корпорације), а не наводи се против ње никакав одређени факт“! Ово је несумњиво нетачно, јер и у овим случајевима може бити изјављено омаловажавање.

За питање, да ли једна изјава садржи омаловажавање лица, на које се односи, меродавна је част овог истог лица. Другим речима да би изјава била омаловажавајућа за ово лице, она се треба да састоји у потцењивању одн. порицању вредности, које ово лице има. Отуда једна изјава може бити омаловажавајућа за једно лице, а за друго не. Тако судски рачуновођа се не би омаловажавао, кад би му А казао да је незналица у праву, док би напротив било омаловажавања, кад би то рекао једном судији. О овом се моменту води рачун изрично у § 213 к. з., где се вели „и у опште по стању лица“.

Из овога се види, да нема т. зв. *асолутних* увреда, т. ј. изјава, које су увек

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Универзитета), уговор који је он са овима на првој лицитацији закључио није потпуно раскинут услед тога што је дошло до друге продаје, — ми знамо да тај уговор остаје, и поред друге продаје, у толико у снази у колико је први купац њиме био обавезан да плати другој страни сву штету коју би она могла претрпети зато што он не би евентуално главну уговорну обавезу испунио, — тај уговор је тотално раскинут и угашен другом продајом у колико је реч о односима између првога и другог купца: са гледишта тих односа први купац је ослобођен *сасвим* обавеза које је на се био узео на првој лицитацији, а други је купац сада једини у обавези, тако да, ако први купац плати диференцију у цени између друге и треће продаје, он плаћа *туђи дуг*, дуг другог купца, због чега он има право од овога тражити повраћај свега онога што је за њега дао. У њиховим међусобним односима, први купац је потпуно замењен другим, наравно у границама оне цифре коју је други купац понудио на лицитацији, и, због тога, први купац не стоји наспрам другог ни у каквој обавези. Напротив, други је у обавези наспрам првог, ако би овај измирио ону разлику у ценама између друге и треће продаје. Да је све ово овако, најбоље се види из тога што први купац не би био ни у каквој обавези према повериоцу (дужнику) због мањка који је трећа продаја према другој показала, нити би, у опште, до треће продаје и било дошло, да је други купац измирио излицитирану цену: у том случају повериоци не би имали шта више, осим оне диференције у цени између прве и друге продаје, да од првога купца траже. И ако је први купац, зато што је било и треће продаје која је дала још мање него и друга, у обавези, и за тај нови мањак, према повераоцима (дужнику), то је последица уговорне кривице другог купца, који цену, понуђену од његове стране на другој продаји, није исплатио, и за ту кривицу не може носити одговорност први купац, бар у својим односима са другим купцем. И као год што, наравно, други купац не би могао ништа потраживати од првога купца, у случају да је исплатио своју излицитирану цену — он је тиме само једну своју личну обавезу испунио —, исто тако нема он од њега шта да потражује ни онда када он, пошто је дошло до треће продаје, која је показала мањак према другој, исплати тај мањак: он и ту, у облику накнаде штете, испуњава само своју личну обавезу¹⁾.

Ж. Периф.

¹⁾ Ми овде прекидамо даље излагање правила о принудном извршењу грађанских одлука судских у српском законодавству, стога што је Министар Правде, Г. К. Тимотијевић, поднео Народној Скупштини један предлог о изменама и допунама у нашем Грађ. Суд. Поступку, предлог који се највише тиче процедуре извршења: разуме се да, пре него бисмо горњи свој рад продужили, морамо прво сачекати да видимо да ли ће речени предлог постати законом, како бисмо, ако се ово оствари, и њега у своме раду узели у обзир.

www.ојаве омаловажавања већ само *релативних*.

Изјава се може састојати и у саопштавању изјаве омаловажавања, коју је неко учинио против извесног лица, у саопштавању дакле већ панете увреде. И таква изјава се може према околностима квалификовати као изјава омаловажавања, т. ј. и она може бити увреда¹⁾. Тако то би био случај, кад би А рекао лицу Б: »Теби је В већ казао да си магарац«.

И *условна* изјава може бити изјава омаловажавања, т. ј. увреда. То ће бити случај онда, кад се могућност испуњавања услова у питању приписује одређеном лицу, и кад је испуњавање тог услова противно појму части. Но условна изјава је онда *безусловна*, садашња изјава омаловажавања, безусловна увреда дакле, јер је условна изјава увреда само у колико се једном лицу приписује могућност испуњавања онаког услова²⁾. Другим речима ако условна изјава може бити увреда, условна изјава омаловажавања, т. ј. условна увреда је немогућа. Условне изјаве, која би могла бити безусловна увреда, било би н. пр. онда, кад би А рекао лицу Б: »Ако обесчастити ову девојчицу, прекинућу све односе с тобом«.

Изјава омаловажавања против извесног лица може бити и *посредно* учињена. То ће бити случај онда, кад је изјава управљена против части лица А, али истовремено погађа и част лица Б³⁾. Тако било би посредне изјаве омаловажавања за жену Б, кад би ко назвао копилетом њеног сина А.

За постојање изјаве омаловажавања равнодушно је то, да ли вредност која се пориче или потцењује, заиста постоји или не, и да ли је у случају, кад она не постоји, кривица за то до лица, против којег је изјава управљена⁴⁾. Тако ко би рекао у ствари сифилистичном лицу у извесном друштву да је сифилистичан, могло би се то сматрати према конкретним околностима као изјава омаловажавања. Тако исто било би изјаве омаловажавања, кад би А рекао на извесном балу у друштву некој у ствари ружној дами, да је страшно ружна.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ГРАНИЧНЕ МЕЂЕ УМИШЉАЈА И НЕХАТА

(НАСТАВАК)

Престава једне последице побуђује нас на акцију да је остваримо само тада кад ми ту последицу хоћемо. Предвиђање последице као могућне при нашем делању постоји и тада кад је хоћемо. На пр.: кад ми предвиђамо последицу као могућну, али се надамо да она неће наступити, и та нада опредељује нас на делање, или кад је предвиђамо као мо-

гућну на ипак деламо зато што је примамо, пристајемо на њу баш и ако наступи. У оба се случаја дакле последица предвиђа. Па ипак, смемо ли у оба случаја рећи да је виновник подједнако крив? У једном случају он последицу није хтео и нада да она неће наступити била је покретач његова делања; у другом случају он последицу хоће, прима ако наступи и нада да последица неће наступити није била одлучујући моменат за његово делање. Општа је сагласност у науци да се ова два случаја морају подвојити, јер су код њих различити степени кривице. Први је случај свестан нехат, а други евентуални умишљај. Није то дакле предвидљивост последице која умишљај карактерише, него њено *хотење*, воља да се последица оствари.

Нетачно је тврђење да је предвиђање последице уз *хотење* радње то исто што и *хотење* последице, да се дакле у томе случају предвиђање последице и њено *хотење* слажу, значе једно исто. Има момената кад се хоће радња, а предвиђана могућна последица из те радње неће се. То је случај код свесног нехата. Виновник хоће радњу. Предвиђа последицу као могућни резултат те радње и њу *неће*. Предвиђање и *хотење* не поклапају се.

Теорија преставе изврше наопако својим тврђењем о *хотењу* радње природни психолошки ред у процесу постанка воље. Шта се примарно хоће, радња или последица? Ми се никад не одлучујемо на бесциљну радњу. Ми пре свега морамо знати шта хоћемо. *Хотење* последице јесте примарно психично расположење. Тек после тога долази избор радње која ће бити последица да жељену последицу оствари. *Хотење* радње је секундарно психолошко расположење. Ја нисам, да узмемо Франков пример, најпре хтео да бацам једну карту у поштанско сандуче, па ми по том пало на памет да том картом могу јавити какву новост моме пријатељу, већ сам ја најпре хтео да то пријатељу јавим. Кад сам се на то одлучио, ја сам, можда после размишљања од неколико сати, одлучио да то учиним пишући једну поштанску карту и бацајући је у поштанско сандуче.

Оно што хоћу морам најпре предвиђати. И последицу коју хоћу морам најпре предвиђати. Отуда је ово ред психичких момената у процесу постанка воље: 1. предвиђање последице; 2. *хотење* последице; 3. предвиђање радње и каузалне везе између те радње и последице; 4. *хотење* те радње.

Може ли ово секундарно *хотење* да потисне примарно *хотење*? Радња се јавља као средство за постигнуће циља — последице. Ко хоће циљ безусловно мора хтети средство. Отуда свако *хотење* последице у себи садржи и *хотење* радње којом је та последица остварена. Али, пошто наступање последице не зависи само од нас већ и од комплекса каузалних сила ван наше личности, то *хотење* средства не значи увек *хотење* циља. Теорија преставе, која на тој поставци почива и логички и психолошки је погрешна.

Франк нема права кад тврди, да се умишљај карактерише тиме, што изве-

сне преставе виновник није подигао на ступањ отпорних мотива делању. Он ни код свесног нехата исто тако не подиже предвиђање последице на ступањ отпорног мотива делању. Франк погрешно тврди: како теорија преставе у ствари не говори о преставама као мотивима за постанак воље. Мотиви за постанак воље нису само преставе последице. То је само један од мотива.

Воља је једна психолошка акција, која се јавља као резултат борбе простих и асоцијативних престава у нашој свести. Ми суштину воље управо овако схватамо: спољашњи свет, и конституција нашега организма као целине, врши надражаје преко периферних на централне органе нашега нервног система. Ти надражаји стварају у нашој свести просте преставе, које остају у свести и могу се појављивати доцније у осуетву нових надражаја. Просте преставе могу се онет поводом каквога спољашњег или унутрашњег надражаја спајати, груширати и дати нове, асоцијативне преставе. Једна проста или једна асоцијативна престава, у борби која се међу преставама непрестано води, може да превлада, те се тако створи побуда или потреба једне психолошке акције, т. ј. дејствовање централних нерава на периферне, а ових онет на кретање наших мишића, наше физичке снаге. Воља је управо реакција нашега првенога система на спољашње и унутрашње надражаје његове. Она као неки унутрашњи, априорни спонтанитет не постоји.

Мотиви за опстанак воље јесу преставе, али не само преставе, које би долазиле услед спољних, или само услед унутрашњих надражаја, него апсолутно све. Отуда су преставе последице радње само један део од мотива за креирање воље, а отуда су онет оне саме собом недовољне да замене појам воље.

Присталице теорије преставе греше кад тврде: како се не може хтети оно што се не жели. Питање је постављено овако: воља се креира дејствовањем престава. Престава нежељенога не може никад изазвати акцију воље, т. ј. не може произвести психолошко жуђење да буде остварена. То је тврђење тачно, али само у једном случају: кад би некад у свести била могућна егзистенција једне једине преставе. Тако што пак немогућно је. Са преставом оне нежељене последице конкурише велики број простих и асоцијативних престава које се желе, и у комплексу жељених може се хтети и једна кажњена последица.

Ако је циљ казнене примене и целокупнога кривичнога правосуђа да злочинца врати поправљенога у људско друштво, или да га као неправилног у интересу друштвене безбедности склони, онда се примени свега тога може наћи оправдања само тада, ако су *психолошке особине* злочинчеве такве, да поштује формирање воље за повредама правнога поретка. Казна њих треба да поправља.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Живко Топаловић.

1) Уп. Frank § 185 III; Meyer-Allfeld 430.

2) Уп. v. Liszt § 96, пр. 1; Knoblauch Die Nötigung zur Arbeitseinstellung (1894) 37; Liepmann 328.

3) Уп. Liepmann 327.

4) Уп. Hess 24.

КРИМИНАЛИТЕТ У СРБИЈИ

(1905—1909 год.)

(НАСТАВАК)

Од ових округа знатно одскаче, али према осталим окружним у погледу разбојништава ипак рђаво стоји, и округ *крагујевачки* (једно разбојништво на 3148 становника). У њему је најгори срез *гружански* са 25 разбојништава, па *крагу-*

<i>хомољски</i>	са једним разбојништвом на	770 становника
<i>поречки</i>	» »	» » 776 »
<i>десиотовачки</i>	» »	» » 840 »
<i>брзоаланачки</i>	» »	» » 1201 »
<i>качерски</i>	» »	» » 1346 »
<i>звизки</i>	» »	» » 1455 »
<i>моравски окр.</i>		
<i>пожаревач.</i>	» »	» » 1718 »
<i>рамски</i>	» »	» » 1783 »
<i>љубићки</i>	» »	» » 1896 »
<i>тимочки</i>	» »	» » 1952 »
<i>гружански</i>	» »	» » 1988 »

и т. д. и т. д.

Није било ниједног разбојништва за све време од 5 год. у *Ваљеву*, *Врању*, срезу *ражањском*, *алексиначком*, *бањском*, *белопаланачком*, *Пироту*, *Прокуљу* и *Чаčku* и *Ужицу*.

Процент пронађених разбојништава износи 76,9%, и с њим, за сада, морамо бити задовољни.

д) Паљевине и злонамерни поништаји туђих ствари.

Ове две врсте најгнуснијих и најнеморалнијих дела остављене су, тако рећи, саме себи, односно општинским властима, јер се државне полицијске власти, као што смо већ нагласили, увек згодни заклањају за закон о накнади штете учињене злонамерном паљевином и намерним противзаконим поништајем туђих ствари, и оштећене удуђују општинама на равнање. По нашем скромном мишљењу сам овај закон, овакав какав је, узрок је многим паљевинама и злонамерним поништајима, те би га с тога требало што пре редиговати, а нарочито онај његов пропис по коме се заклетва оштећеног сматра као потпун доказ о начину извршења ових дела.

У погледу *паљевина* најгоре стоје окрузи: *тимочки* (једна паљевина на 548

<i>голубачки</i>	са једном опасном крађом на	86 становника
<i>хомољски</i>	» »	» » 94 »
<i>крајински</i>	» »	» » 113 »
<i>бољевачки</i>	» »	» » 121 »
<i>звизки</i>	» »	» » 126 »
<i>подунавски</i>	» »	» » 131 »
<i>грожански</i>	» »	» » 132 »
<i>пожаревачки</i>	» »	» » 143 »
<i>ресавски</i>	» »	» » 164 »
<i>моравички</i>	» »	» » 164 »
<i>копаонички</i>	» »	» » 168 »
<i>неготински</i>	» »	» » 168 »
<i>косанички</i>	» »	» » 168 »
<i>десиотовачки</i>	» »	» » 185 »
<i>поречки</i>	» »	» » 193 »

и т. д. и т. д.

јевачки са 8, *леиенички* са 6, и *јасенички* и варош *Крагујевац* са по 4. На срез *гружански*, као што се види, долази више од половине разбојништава у округу.

По једно разбојништво извршује се:

у срезу <i>гружанском</i>	на 1988 становника
» вароши <i>Крагујевац</i>	» 3840 »
» срезу <i>крагујевачком</i>	» 4042 »
» » <i>леиеничком</i>	» 6481 »
» » <i>јасеничком</i>	» 9607 »

Од срезова најгори су:

смедеревски (једна паљевина на 551 становника), *крагујевачки* (једна паљевина на 554 становника) и *крајински* (једна паљевина на 589 становника), а у погледу *злонамерних поништаја туђих ствари*: округ *крушевачки* (један злонамеран поништај на 702 становника). У овом округу, опет, најгори је срез *третенички*, јер је у њему извршено више злонамерних поништаја но у свима осталим срезovima у округу (118:96). Интересантно је, да је овај срез, и у погледу паљевине, најгори у округу.

ђ) Опасне крађе.

Са крађама рђаво стоје сви окрузи у опште, а најгоре *пожаревачки* (једна крађа на 154 становника), *Београд* (једна крађа на 156 становника), округ *крајински* (једна крађа на 172 становника), округ *смедеревски* (једна крађа на 174 становника), *тимочки* (једна крађа на 206 становника), *крагујевачки* (једна крађа на 215 становника) и округ *београдски* (једна крађа на 240 становника). Најбољи је округ *врањски* (једна крађа на 545 становника), па *широтски* (једна крађа на 542 становника), *ужички* (једна крађа на 386 становника), *ваљевски* (једна крађа на 350 становника), *нишки* (једна крађа на 324 становника) итд.

Од срезова најгори су:

Процент пронађених крађа износи 37,3%, а целокупна њихова вредност око 950.000 динара. Последња цифра ипак је за утеху с обзиром на огроман број крађа, јер просечна вредност једне крађе не износи више од 90 динара. Има, међутим, један велики број крађа, незнатних по вредности (5 до 20 динара), које само по начину свога извршења долазе у ред опасних.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине негбинске, актом својим Бр. 167 пита:

»Суд овај, као стални претплатник листа «Полиц. Гласника», моли уредништво за следеће објашњење:

1. Комисија за ограничење државне планине Муртенице, у 1907., г. досудила је, у обиму граница државне шуме Муртенице, осморици оvd. грађана по извесан део земљишта, признавши им право својине својим пресудама. На основу чл. 14. став 1. и 2. зак. о шумама, сви сопственици су требали да се у року од једне године дана на ова имања убаштине; међутим од ових 8 сопственика убаштинили су се четворица, а четворица нису, а имања зирате једни и други стално, без обзира на то да су они изгубили право због неубаштинења; и

2. Један грађанин тражио је од суда овог једно уверење, које му је одмах суд написао, али кад је потражена од њега такса у 2 динара није имао исту положити, те је уверење онда задржато — није му дато нити у деловодни протокол уведено. Потражиоц уверења улучио је згодну прилику те је уверење сам узео, и у исто својом руком дописао «такса је плаћена» и истим се користио.

Дакле молимо одговор на ово:

1. Јесу ли ова четворица што се нису убаштинили — изгубили право својине на своја имања, и ако јесу онда кад и на који начин ће им се ово имање одузети, и вреди ли им за доказ комисијска пресуда?

2. Је ли општински суд крив за ово уверење (у протокол не уведено а у остаој садржини истинито), или је крив онај, што је дописивао и са њим се користио.

— На ова питања одговарамо:

1. Општински суд није надлежан, да из државних шума изгони оне, којима је, у обиму нових граница, признато право својине од стране комисије.

Према томе, он у овом погледу нема шта ни да ради.

А г. Министар Народне Привреде, као врховна надзорна власт над државним шумама, учиниће, у своје време, шта треба, да се значај чл. 14. и правилно схвати и правилно примени; и

2. Ако се истрагом утврди, да је општински суд само написао уверење, али га није предао дотичном лицу, јер није имало да плати таксу, онда органи општинског суда не би могли одговарати што нема таксе, него би одговарало лице, које се послужило њиме, додавајући тамо оно, што само уверење није садржавало.

На треће питање, које је изложено у акту, одељење неће ни да одговара, јер оно и не потиче из природе саме службе општинског суда, него се хоће да задовољи приватан интерес, који јако провирује и из самог првог питања.

II.

Суд општине јошаничке, актом својим Бр. 178, пита:

»Суд ово општински, моли уредништво да му изволи дати следеће објашњење:

Код ово општинске поште чешће припевају од разних надлештава, а нарочито од окружног школског одбора, званична писма. Нека од истих упућена су на адресу управитеља школе јошаничке, а нека пак одбору школе јошаничке.

Адресована писма управитељу, пошта њему и предаје, а она писма, која су адресована одбору школском, има ли право њих да отвара председник школског одбора, или само управитељ, и ако су адресована школском одбору.

Суд овај сада баш има један случај, да је од окружног школског одбора пришло једно писмо адресовано одбору школском, које је примио и отворио председник школског одбора, а затим га упутио управитељу школе с наредбом, да по истом поступку како је наређено, али учитељ га није хтео примити са изговором што је отворено, јер каже да је само једино он зато надлежан, а нико други, и због ових његових против разлога председник школског одбора исто је вратио назад окружном школском одбору.

Да ли је председник школског одбора био у праву за наведени случај, или не, и да ли постоји зато ма каква одговорност?

— На ово питање одговарамо:

По члану 56. закона о народним школама, председник општине председник је и школског одбора.

Као председник школског одбора он сазива седнице и руководи њима.

Он у случајевима потребе даје чак и тродневни одсуство наставницима (чл. 58).

Према томе, његово је несумњиво право да даје правац пословима у школском одбору, па му се не може одрећи ни то, да прима и отвара писма, која су упућена школском одбору, па да их предаје пословођи на даљи рад.

Како је, у осталом, већ у том питању дошло до сукоба, ма да њему није било места, то треба сачекати одлуку окружног школског одбора, који ће, као надлежан, одредити надлежност и председника и пословође.

III

»Општина петровачка, има: председника, два кмета за вар. Петровац, и јед-

нога кмета за село Лесковац, које је у групи са општ. петровачком. Поред тога, има и нарочитог благајника, по чл. 112. зак. о општинама.

Општина ова, има на извршењу врло велики број пресуђених иступних дела и грађанских спорова, из ранијих и пр. године.

Председник и два петровачка кмета, заузети су свакога дана суђењем. Кмет лесковачки, врши суђење у своме селу, по прописима закона, те зато није могуће, да ма који од кметова прими извршења, пошто они морају сваког дана бити у заседању суда.

С тога се овим учтиво обраћам уредништву, и молим га за објашњење, по могућству у првом наредном броју „Полиц. Гласника“:

Може ли општ. суд, или одбор, одредити за општинског извршитеља благајника општине и у опште може ли благајник (наравно заклето лице), бити извршитељ; да ли ће моћи благајник вршити наплате кривичних трошкова и осуда по грађанским споровима, егzekутивним путем, — као и да ли продаја, коју он буде извршио, може остати снажна?»

— На ово питање одговарамо:

По чл. 94. тачке 3. закона о општинама, општински суд извршује како своје одлуке по грађанским и кривичним споровима, тако и све законске одредбе државних власти.

Ако за савлађивање свију тих послова не могу да стигну кметови, онда се ти послови могу дати у рад и општинским службеницима — деловођи или благајнику, ако њихова служба неће трпети штете.

То се може учинити распоредом рада, који издаје председник општине у смислу чл. 103. поменутог закона,

Одређени органи, у овом случају благајник, може вршити наплату и егzekутивним путем, и продаја, извршена од његове стране у границама законских прописа, имала би вредности.

IV

Деловођа општине ораовичке, у срезу лесковачком, пита:

»Молим уредништво да ми у наредном броју свога гласника изволи издати следеће објашњење:

Кад неко лице учини кривицу са стоком по чл. 106 става другог закона о шумама, као и остале иступне кривице по истом закону у приватним и сеоским шумама, ко је надлежан за извиђај и пресуђења те кривице, да ли општинска или полициска власт, а пошто државне шуме у овоме крају још нису ограничene?»

— На ово питање одговарамо:

По чл. 126. закона о шумама, све иступне кривице, учињене у општинским и приватним шумама, суде општински судови.

Како, према чл. 90. истог закона, у ред иступних кривица долазе и оне из чл. 106. поменутог закона, то је и за

њих надлежан општински суд, кадгод се учине у општинским или приватним шумама.

V.

Суд општине ново-кутинске, актом својим Бр. 2422, пита:

»Кад деловођа једне општине, при пријему дужности, положи прописану заклетву по чл. 108. закона општинског, па после неког времена буде из ма ког узрока — изузев случај осуде — из ове прве општине отпуштен, и на неколико дана буде примљен у другој општини истога среза, — треба ли и у овој другој општини да понова полагаје заклетву на дужност, или не треба.

Моли се Уредништво, да на ово питање изволе дати одговор».

— На ово питање одговарамо:

Закон о општинама није нарочито регулисао ово питање.

Али како положај деловође није стабилан као што је чиновнички, и како свака општина има и својих оделитих интереса који се поверавају деловођи, то је ред, да у свакој општини при примању дужности, полагаје нову заклетву, нарочито после прекида службовања, као што је овде случај.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И НАСАЦИОНОГ СУДА

Ако Одсек Државног Савета, у случају општих избора општинских часника, по жалби не донесе своју одлуку у року од два месеца, а у случају других избора општинских часника у року од месец дана, рачунајући од дана кад су акта у Савету од поште примљена, сматра се да је избор оснажен.

Б. С., из Б. . . . . жалио се Државном Савету противу избора часника општине б. . . . ., који је извршен 11. јула 1910. године, због ових неправилности:

1., што је за овај избор требало бирати новог председника бирачког одбора, кад је претходни избор уништен кривцом старог бирачког одбора;

2., што је у овај мах биран само председник и одбор, а међутим општина је састављена само из једног места, те је требало бирати и кметове.

Акта по овој жалби примљена су од поште 21. септембра 1910. године и одсеку предата у рад 28. истог месеца, када је стављена наредба да се здруже са жалбом и одсеку врате на разматрање, али је ово учињено тек 2. јануара 1911. године а за ово време избор је постао снажан према чл. 170. закона о општинама.

С тога је III. одсек Државног Савета вратио нерасмотрена акта овог избора, пошто није донео одлуку о овом избору у року од месец дана, рачунајући од дана, када су акта примљена у Државном Савету, те се према чл. 170. закона о општинама има сматрати, да је избор оснажен.

Одлука од 17. јануара 1911. године № 9285.

Општински збор није надлежан да опрашта појединцима накнаде штете, на које су осуђени због горосече.

Збор општине р. . . . . на дан 30. маја 1910. године донео је одлуку, да се извесним лицима, именованим у одлуци општинског одбора од 4. маја 1910. год. № 1104., опросте дужне суме, колико имају да плаћају општини по пресудама првостепеног суда, на име накнаде штете и кривичних трошкова због горосече.

Општински суд спроводећи ову одлуку Државном Савету, напоменуо је, да је противан овом отуђењу општинске готовине пре свега с тога, што је ова сума, која се поклања, била предвиђена у буџету за 1910 годину као приход, а сем тога, што ће горосеча због овога узети маха.

Државни Савет нашао је, да се ова одлука општинског збора, којим се опрашта казна именованим лицима, која су осуђена за горосечу, не може одобрити с тога, што збор за опраштање ове казне није надлежан, тим пре, што је ова казна, према акту суда општине р. . . . . од 18. децембра 1910. год. № 1545., унесена у општински буџет као приход.

С тога је на основу чл. 33. закона о општинама, решио да се ова одлука не одобри.

Одлука од 25. јануара 1911. године № 625.

Јос. К. Ст.

Сукоб између начелства окружног и првостепеног суда решен 27. августа 1910. № 9304.

Касациони Суд у одељењу расмотрио је акта кривице Милете Матића и др. из Берчинца, због дела из § 195. крив. законика, по којој се појавио сукоб између начелства округа нишког и првостепеног нишког суда због надлежности за разматрање решења начелника среског № 409, којим су оптужени упућени на грађанску парницу за доказивање својине спорног земљишта, као и решења № 9741, којима је одбачена жалба оптужених на горње решење, па је нашао, да је за разматрање ових решења надлежан првостепени суд. Јер полицијски иследник у кривичним делима ради као орган судске власти онако, како је прописано у законнику о поступку судском у кривичним делима, па су због тога његове одлуке по овим делима изван круга административног решавања.

Према томе, разматрање решења начелника среског, којим се упућују оптужени на парницу за доказивање својине спорног земљишта и које је начелник донео у циљу утврђивања елемената потребних за појам представљеног кривичног дела, — долази у надлежност првостепеног суда, па и разматрање решења о одбачају жалбе оптужених на горње решење.

Сем тога, решењем начелника среског којим су оптужени упућени на претходну грађанску парницу, застаје се за извесно

време са расправом кривичног питања, те је и по чл. 3. зак. о истражним властима надлежан првостепени суд да оцени умесност овог, и ако не дефинитивног, прекида истраге; а тако исто надлежан је за разматрање решења, којим се разматрања једно споредно питање о благовремености жалбе оптужених.

Сукоб између Првостеп. суда за град Београд и Управе вар. Београда решен 30. децембра 1910. год. № 15528.

Касациони Суд расмотрио је акта сукоба између првостепеног суда и Управе града Београда због надлежности за разматрање решења кварта варошког од 2. јуна 1910. № 7747, којим је Димитрију Петровићу хотелијеру оvd. на основу § 373 а. крив. законика забрањена продаја електричне струје, па је нашао, да је за разматрање овог решења надлежан првостепени суд и то са ових разлога:

Решењем квартовим које има бити предмет разматрања, забрањује се оптуженом Димитрију даља продаја електричне струје зато, што квартал налази да је за овај посао потребно нарочито одобрење и право, кога међутим оптужени Димитрије нема.

Забрана радње према § 310 тач. 6. кривич. законика постоји као једна врста казне на коју се кривац по закону може осудити, па се према томе као казна има сматрати и у случају примене прописа § 373. а. кривич. законика, кад се она изрече пре новчане, казне на коју се иступник има осудити пошто му је пре тога била већ забрањена извесна радња.

Према томе, кад су по §§ 15 и 16 полицијске уредбе, од надлежности првостепеног суда за разматрање пресуда по иступним делима изузете само оне пресуде по делима за која казна затвора не може бити већа од три дана, односно тридесет динара, а остале пресуде и решења по иступима дате за разматрање првостепеном суду без обзира на врсту казне, која се пресудом или решењем изриче, онда је за разматрање решења кварта варошког, којим се изриче забрана продаје електричне струје надлежан првостеп. варошки суд.

М. Л. Р.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Ђорђе Драгићевић, Циганин из Књажевца, који је осуђен на две године робије због крађе, побегао је из затвора Првостепеног Зајечарског Суда.

Он је стар 24 године, раста средњег, сувољав, бркова црних, малих, брија се. Од одела има капут боје зелене и уске шумадинске чакшире са гајтаном око његова.

Денеша начелства тимочког Бр. 2344.

Никола Васка Вељковића, Циганин, из Статовца у ср. јабланичком, има да одговара за крађу коња али се налази у бегству.

— Денеша начелника среза јабланичког Бр. 2756.

Фридрих Ото Кинемунд, поштански чиновник из Албека, провеврио је државног новца на 140.000 марака и још у фебруару

месецу прошле године побегао незнано куд. Он је стар 32 године, а у времену бегства имао је и бркове. Одређена је награда од 3000 марака лицу које Фридриха ухвати или власти прокаже. На молбу немачког посланства у Београду, које мисли да се Кинемунд крије у

Србији, износимо његове фотографије и препоручујемо свима полицијским и општинским властима, да за њим најживље трагају. — Акт Министарства Унутрашњих Дела ПБр. 20386.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или денеша.